



CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII
AL REPUBLICII MOLDOVA
JUDECĂTORIA CAHUL
SEDIUL CENTRAL

MD-3909, or. Cahul, str. M. Frunze nr.62
Tel. (229) 2-46-82

SCRISOARE DE EXPEDIERE

CURȚII CONSTITUȚIONALE A REPUBLICII MOLDOVA
Municipiul Chișinău, str. A. Lăpușneanu nr. 28

Copie: Procurorului Anatolie Ciuleacu

Copie: Apărătorului Todorov Maxim

Copie: Inculpatului Cazmalî Nicolai

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII		
JUDECĂTORIA CAHUL		
SEDIUL CENTRAL		
ieșire Nr.	7765	
" 04 "	06	20 21

Prin prezenta, Judecătoria Cahul, sediul Central vă expediază sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de dnul avocat Todorov Maxim în interesele inculpatului Cazmalî Nicolai și încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central nr. 1-107/2020 din 18 mai 2021 în original, adoptată în cadrul cauzei penale privind învinuirea lui Cazmalî Nicolai în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 326 alin. (1) și art. 335 alin.(1) Cod Penal, pentru examinare conform competenței.

Anexe:

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate - 4 file

Încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central nr. 1-107/2020 din 18 mai 2021- 5 file

Judecătorul
Judecătoriei Cahul, sediul Central

Dumitru Bosîi

Ex: Asistent judiciar: I. Olteanu



08:30

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
Intrare Nr.	1339	
" 11 "	06	20 21

Dosar nr. 1-107/2020
PIGD 1-19178207-15-1-07112019

ÎNCHEIERE

18 mai 2021

municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central

Instanța de judecată în componența:
Președintelui ședinței, judecătorul
Grefier

Dumitru Bosîi
Elena Furnica

Cu participarea:

Dlui
Apărătorului, dlui avocat
Procurorului, dlui

Nicolai Cazmalî
Maxim Todorov
Anatolie Ciuleacu

examinând în ședință publică cererea depusă de avocatul Maxim Todorov privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei penale nr. 2-107/2020 de învinuirea a lui Cazmalî Nicolai în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 326 alin. (1) și art. 335 alin.(1) Cod Penal

A CONSTATAT:

ÎN FAPT

Pe 19 ianuarie 2019 la Judecătoria Cahul, sediul Central a parvenit cauza penală privind învinuirea dlui Cazmalî Nicolai de comiterea infracțiunii prevăzută la art. 326 alin. (1) din Codul Penal.

Pe 7 noiembrie 2019 la Judecătoria Cahul, sediul Central a parvenit cauza penală privind învinuirea dlui Cazmalî Nicolai de comiterea infracțiunii prevăzută la art. 335 alin. (1) din Codul Penal.

Ambele cauze penale au fost repartizate repetat pe 30 ianuarie 2020, dlui judecător din cadrul Judecătoriei, Cahul, sediul Central, Dumitru Bosîi.

Pe 12 octombrie 2020 prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, cauzele penale au fost conexe într-o singură procedură.

Pe 29 martie 2021 în ședința de judecată, dnul Cazmalî Nicolai, asistat de apărătorul său, dnul avocat Maxim Todorov, a depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.197 alin.(1) din Codul de procedură penală și a prevederilor art. 38 alin.(1), lit. f) a Legii nr.161 din 18 iulie 2014 Cu privire la administratorii autorizați.

ARGUMENTELE AUTORULUI

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că potrivit art.197 alin. (1) din Codul de procedură penală: *(1) În scopul asigurării ordinii stabilite de prezentul cod privind urmărirea penală, judecarea cauzei și executarea sentinței, organul de urmărire penală, procurorul, judecătorul de instrucție sau instanța, conform competenței, sunt în drept să aplice față de bănuit, învinuit, inculpat alte măsuri procesuale de constrângere, cum ar fi: 1) obligarea de a se prezenta;*

2) aducerea silită; 3) suspendarea provizorie din funcție; 4) măsuri asiguratorii în vederea reparării prejudiciului cauzat de infracțiune; 5) măsuri asiguratorii în vederea garantării executării pedepsei amenzii.

Totodată, autorul excepției de neconstituționalitate notează că articolul 197 alin.(1) din Codul de procedură penală stabilește că competența de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere aparține exhaustiv organului de urmărire penală, procurorului, judecătorului de instrucție, sau instanței de judecată. Alte categorii de organe nu sunt prevăzute. Totodată măsurile procesuale de constrângere enumerate exhaustiv de art.197 alin. (1) din Codul de procedură penală conțin printre altele și suspendarea provizorie din funcție.

În același timp, autorul excepției de neconstituționalitate afirmă că articolul 200 alin. (3) din Codul de procedură penală, subliniază că suspendarea provizorie din funcție o decide o altă instituție decât cele enumerate la art. 197 alin. (1) din Codul de procedură penală și anume administrația instituției unde activează învinuitul ori inculpatul: „(3) Suspendarea provizorie din funcție o decide administrația instituției în care activează învinuitul ori inculpatul, în condițiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală. Hotărârea administrației instituției de suspendare din funcție poate fi atacată la judecătorul de instrucție”. Respectiv, prima neconcordanță se atestă în privința subiectului care are competența de a soluționa demersul procurorului privind suspendarea provizorie din funcție: instanța de judecată sau administrația instituției unde activează învinuitul, inculpatul.

De asemenea consideră autorul excepției de neconstituționalitate că elucidarea problemei invocate mai sus ar putea fi lămurită prin prisma reglementărilor legii speciale care guvernează statutul învinuitului, inculpatului, așa cum a explicat Curtea Constituțională în deciziile sale de inadmisibilitate a sesizării nr.28g/2019 din 25.02.2019 și nr. 170g/2018 din 22.11.2018.

Cu toate acestea, autorul excepției de neconstituționalitate percepe că prevederile legii speciale ce guvernează statutul învinuitului, inculpatului, nu întotdeauna excelează în claritate, în special: etapa procedurală la care poate fi înaintat demersul de suspendare provizorie din funcție, perioada de suspendare din funcție, organul competent de a dispune suspendarea, căile de atac a deciziei organului care a dispus suspendarea.

La fel autorul excepției de neconstituționalitate susține că potrivit art. 38 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați care prevede că: „(1) Activitatea administratorului poate fi suspendată la decizia Comisiei de autorizare și disciplină prin ordinul ministrului justiției în următoarele cazuri: f) la demersul motivat al procurorului care conduce sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală a administratorului”.

Totuși autorul excepției de neconstituționalitate menționează că o astfel de lege ce nu excelează în claritate este Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 privind administratorii autorizați. Unica normă legală din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 este art. 38 din lege: „(1) Activitatea administratorului poate fi suspendată la decizia Comisiei de autorizare și disciplină prin ordinul ministrului justiției în următoarele cazuri: f) la demersul motivat al procurorului care conduce sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală a administratorului; (2) Reluarea activității administratorului se dispune printr-un ordin al ministrului justiției, în termen de cel mult 7 zile de la depunerea cererii și a actelor doveditoare privind încetarea motivelor care au determinat suspendarea. (3) În cazul în care reluarea activității administratorului nu este solicitată în termen de 3 luni de la încetarea motivelor de suspendare, activitatea administratorului încetează potrivit art.39. Într-un termen de 2 ani de la încetarea activității pe acest temei, persoana interesată poate solicita autorizarea pentru activitatea de administrator fără examen de calificare”.

prevederilor art.197 alin. (1) din Codul de procedură penală și a prevederilor art. 38 alin.1, lit. f) din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 Cu privire la administratorii autorizați, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-107/2020 de învinuirea dlui Cazmalî Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzută art. 326 alin. (1) și art. 335 alin.(1) din Codul Penal.

Potrivit art. 7 alin.(3) și (3¹) din Codul de Procedură Penală - *În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*

(3¹) *La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Potrivit materialelor cauzei, sesizarea înaintată are ca obiect exercitarea controlului constituționalității normei prevăzute la art. 197 alin. (1) din Cod de procedură penală care prevede că instanța de judecată sau procurorul după caz au dreptul de a aplica măsuri procesuale de constrângere bănuțului, învinuțului, inculpatului printre care se enumeră și suspendarea provizorie din funcție.

De asemenea, prezenta sesizare are ca obiect și art. 38 alin.1, lit. f) din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 Cu privire la administratorii autorizați, care prevede că: „(1)Activitatea administratorului poate fi suspendată la decizia Comisiei de autorizare și disciplină prin ordinul ministrului justiției în următoarele cazuri: f) la demersul motivat al procurorului care conduce sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală a administratorului”.

Instanța reține că prezenta sesizare a fost depusă instanței de judecată urmare a înaintării la 21 septembrie 2020, de către procurorul ce reprezintă învinuirea în cadrul cauzei penale, dnul Anatolie Ciuleacu, a demersului privind suspendarea provizorie din funcție a inculpatului Cazmalî Nicolae, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-107/2020 de învinuirea dlui Cazmalî Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzută art. 326 alin. (1) și art. 335 alin.(1) din Codul Penal.

Potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, *Curtea verifică întrunirea condițiilor de admisibilitate atât din lectura încheierii instanței de judecată care a trimis sesizarea, cât și din excepția propriu-zisă, după cum urmează: 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; 2) excepția este ridicată de una din părți sau de reprezentantul acesteia, sau este ridicată de instanța de judecată din oficiu; 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.*

Având în vedere că nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale a Republicii Moldova, care ar avea ca obiect prevederile ce reprezintă obiectul sesizării și prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei penale, instanța concluzionează de a admite cererea

dlui Cazmalî Nicolai și a apărătorului acestuia, dlui avocat Maxim Todorov privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Sintetizând circumstanțele reliefate, instanța de judecată reține că sunt întrunite condițiile indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

În conformitate cu art. art. 7 alin (3) (3¹) Cod de procedură penală, instanța de judecată

DISPUNE:

Se admite cererea din 29 martie 2021 depusă de dnul Cazmalî Nicolae, asistat de dnul avocat Maxim Todorov, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-107/2020 de învinuirea dlui Cazmalî Nicolai în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 326 alin. (1) și art. 335 alin.(1) din Cod Penal.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.197 alin.(1) din Codul de procedură penală și a prevederilor art.38 alin.(1) lit. f) din Legea nr.161 din 18 iulie 2014 Cu privire la administratorii autorizați, în cadrul examinării cauzei penale nr. 1-107/2020 de învinuirea dlui Cazmalî Nicolai în comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 326 alin. (1) și art. 335 alin.(1) din Codul Penal, sub aspectul încălcării drepturilor prevăzute la articolele 4, 20, 23, 39, 43, 46, 47 și 53 din Constituția Republicii Moldova.

Se remite în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova sesizarea depusă de autorul dnul Cazmalî Nicolae, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din 29 martie 2021.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței
Judecător**



Dumitru Bosîi

Către: Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Adresa: mun. Chișinău, str. Al. Lăpușneanu, nr. 28,
Nr.tel.: +373 22 25-37-08, **fax:** +373 22 25-37-46
e-mail: secretariat@constcourt.md



SESIZARE
privind excepția de neconstituționalitate
prezentată în conformitate cu prevederile art.135 alin.(1) it.a) din Constituția Republicii
Moldova.

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

1. Nume: Cazmalî
2. Prenume: Nicolae

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun.

1. Prin Rechemizitoriul întocmit la 12.11.2019 de către procurorul în Procuratura Anticorupție, oficiul Sud Ciuleacu Anatolie, cet. Cazmalî Nicolae este învinuit că activînd în calitate de administrator provizoriu al întreprinderii „Dimitrov” CAP, cod fiscal 1002610000077 împuternicit prin Încheierea Curții de Apel Economice nr.2e-1131/2010 din 01.11.2010, adică activînd în cadrul unei persoane juridice de drept public, avînd în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptînd benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise în interese personale și în alte interese decît cele de serviciu, a comis infracțiunea de trafic de influență în următoarele circumstanțe: Cazmalî Nicolae, fiind administratorul procesului de insolabilitate al CAP Dimitrov acționînd contrar normelor imperative, fiind obligat în exercitarea atribuțiilor sale personale să evite conflictul de interese, acționînd în scop de profit, avînd scopul de a primi bani ce nu i se cuvin, cunoscînd de faptul că, remunerarea activității administratorului desemnat în procedura de insolabilitate este reglementată prin Legea insolabilității nr.149 din 22.06.2012, în continuarea intențiilor sale, în perioada lunilor iulie-august 2019, aflîndu-se în exercițiul funcției sale de administrator provizoriu al întreprinderii CAP Dimitrov, susținînd că are influență asupra unor persoane publice din cadrul Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova, a pretins și urma să primească în continuare de la directorul SRL Agristan, dl. Cara Demian, bani în sumă de 450 mii lei pentru sine și alte persoane, pentru îndeplinirea unor acțiuni în exercițiul funcției sale de administrator și anume vinderea bunurilor conform contractului de vânzare-cumpărare CAP Dimitrov, amplasate în satul Cairaclia, raionul Taraclia, către SRL Agristan. În continuarea intențiilor sale infracționale, aflîndu-se în mun. Chișinău, la 13.09.2019, unde în scopul realizării acțiunilor sale ilegale, s-a întîlnit cu numitul Cara Demian, de la care a acceptat și primit prima tranșă din suma bănească pretinsă, în mărime de 50 000 lei, iar în cadrul discuțiilor, ultimul a confirmat că contra sumei de 450 mii lei va întreprinde acțiunile necesare și va influența persoane publice din cadrul Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova în scopul vinderii bunurilor CAP Dimitrov, amplasate în s. Cairaclia, raionul Taraclia, către SRL Agristan, cu includerea sumei de 600 mii lei în contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor întreprinderii CAP Dimitrov, diminuînd astfel valoarea reală a bunurilor puse în vânzare conform procedurii de licitație. Tot el, în continuarea intențiilor sale infracționale, la 20 septembrie 2019 aflîndu-se în or. Ceadr-Lunga a avut întrevederi cu Cara Demian și cu soția sa Bumaghina Olga, iar în cadrul discuțiilor a confirmat că va întreprinde în continuare acțiunile necesare și că a purtat discuții cu persoane publice din cadrul Ministerului de Finanțe al Republicii Moldova în scopul vinderii bunurilor CAP Dimitrov amplasate în s. Cairaclia, raionul Taraclia, către SRL Agristan. Tot el, în continuarea intențiilor sale infracționale la 01 octombrie 2019, personal s-a deplasat în s. Cairaclia, raionul Taraclia unde în scopul realizării acțiunilor sale ilegale, s-a prezentat în biroul de serviciu, unde s-a întîlnit cu numita Bumaghina Olga, soția numitului Cara Demian, de la care a pretins în continuare suma de 250 mii lei pentru a fi transmisă în numerar, iar bani în sumă de 200 mii lei să fie transferată către SRL Kidyukar, ultima sumă de a o transfera pe contul întreprinderii date în cîteva tranșe, iar ulterior va fi finisată vinderea bunurilor CAP Dimitrov amplasate în s.

Cairaclia, raionul Taraclia, către SRL Agristan, cu includerea sumei de 600 mii în contractul de vânzare-cumpărare a bunurilor întreprinderii CAP Dimitrov, diminuând ca rezultat valoarea reală a bunurilor pusă în vânzare conform procedurii de licitație, care constituia suma de 1 859 376 lei. Astfel, prin acțiunile sale Cazmalî Nicolai Nicolai a comis infracțiunea prevăzută de art.326 alin.1 Cod penal, după indicii: traficul de influență, adică pretinderea și acceptarea, personal, de bani pentru sine și pentru o altă persoană, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice, pentru a-l face să îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

2. Prin Rechezitoriul întocmit la 01.11.2019 de către procurorul în Procuratura Anticorupție, oficiul Sud Ciuleacu Anatolie, cet. Cazmalî Nicolae este învinuit că activînd în calitate de administrator provizoriu al întreprinderii „Dimitrov” CAP, cod fiscal 1002610000077 împuternicit prin Încheierea Curții de Apel Economice nr.2e-1131/2010 din 01.11.2010, adică fiind persoană desemnată în condițiile legii pentru supravegherea și/sau administrarea debitorului în perioada de observație în procesul de insolvabilitate și/sau pe durata restructurării în conformitate cu competențele stabilite prin Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, încălcînd prevederile legale, fiind conștient de faptul că în calitate de administrator va purta răspundere pentru eventualele acțiuni ilegale comise în procesul de insolvabilitate și că administratorul colectează datoriile față de debitor și recuperează bunurile debitorului aflate în posesiunea unor terți, stabilind administrarea masei debitoare, acțiunile administratorului în cadrul procesului de insolvabilitate, sunt orientate spre păstrarea, majorarea și valorificarea cît mai eficientă a masei debitoare prin toate mijloacele legale disponibile, pentru executarea cît mai deplină a creanțelor creditorilor, prin ce a săvîrșit abuzul de serviciu, adică folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație comercială a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material, în alte interese personale sau în interesul terților, direct ori indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice în următoarele circumstanțe: în conformitate cu art.117-119 Legii insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, cu actul de inventariere din 06.07.2011, procesul-verbal nr.4 din 29.10.2012 și procesul-verbal nr.7 din 20.11.2013 al Adunării Creditorilor CAP Dimitrov (în procedură de faliment) la 15.04.2015, ora 14.00, pe adresa mun. Chișinău, str. Mircești 48, of.109 au fost expuse pentru licitație repetată cu reducere bunurile CAP Dimitrov, fiind divizate în două loturi. Astfel, lotul nr.1 (care cuprindea mai multe clădiri, edificii și utilaje) fiind evaluat la prețul de start la 1 859 376 lei, iar lotul nr.2 care cuprindea clădirea lagărului de vară la prețul de 69 000 lei. Tot el, la 15.04.2015, ora.14.00, fiind conștient de faptul că, înainte de a scoate la licitație bunurile, avea obligația de a respecta prevederile art.118 din Legea insolvabilității l-a implicat pe numitul Cioroi Ivan, domiciliat or . Cahul, str. Șoseaua Prieteniei 13, ap.4 de a participa la licitația cu reducere, care urma să aibă loc pe adresa mun. Chișinău, str. Mircești 48, of.9 cu toate că acesta nu avea posibilitatea reală, nu dorea și nu era interesat de procurarea bunurilor, însă la convins că acesta va participa doar formal la licitație, iar ca rezultat, prin încălcarea normelor imperative ale legislației ce reglementează procedura licitației cu reducere, cunoscînd despre faptul că numitul Cara Demian, locuitor al satului Cairaclia, raionul Taraclia, era interesat de a procura bunurile l-a recunoscut în mod ilegal pe Cioroi Ivan, intenționat drept cîștigător al licitației asupra lotului nr.1 (bunuri imobile cu nr. cadastrale.....) care a propus suma de 929688 lei. Tot el în mod ilegal și intenționat contrar normelor legale, necătfînd la faptul că Cioroi Ivan nu avea banii necesari pentru achitarea taxelor pentru procurarea bunurilor expuse la licitația din 15.04.2015 a achitat din bani personali, doar acotul în valoare de 10 % din suma de start a lotului nr.1 „Complexul bunurilor mobile și imobile ale

CAP Dimitrov din s. Cairaclia, raionul Taraclia care reprezintă suma de 186 250 lei, ulterior în calitate sa de administrator provizoriu a semnat contractul de vânzare-cumpărare, fapt care a permis cet. Cioroi Ivan de a înregistra bunurile procurate pe numele său la Oficiul Cadastral Teritorial Taraclia fără achitarea ulterioară a altor sume rămase restante, finisînd astfel procedura ilegală de înstrăinare a bunurilor ce aparțineau CAP Dimitrov, c/f 1002610000077, adică persoanelor juridice. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Cazmalî Nicolai Nicolaia săvîrșit infracțiunea prevăzută de art.335 alin.1 Cod penal, după indicii: „folosirea intenționată de către o persoană care gestionează o organizație obștească, sau o altă organizație nestatală ori care lucrează pentru o astfel de organizație a situației de serviciu, a bunurilor organizației în interes material și alte interese personale, direct sau indirect, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

3. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, judecător Bosîi Dumitru ambele cauze penale sus indicate au fost conexas. La data de 21.09.2020 procurorul Ciuleacu Anatolie a înaintat demers președintelui ședinței de judecată, judecătorului Bosîi Dumitru prin care a solicitat suspendarea provizorie din funcția deținută a învinuitului Cazmalî Nicolai cu interzicerea de a exercita atribuțiile de serviciu și de a realiza alte activități în interesul serviciului public, cu întreruperea remunerării muncii și calcularea perioadei suspendării în vechimea generală de muncă.

C. Obiectul sesizării.

1. Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității normei prevăzute la art.197 alin.1 Cod de procedură penală care prevede că instanța de judecată sau procurorul după caz au dreptul de a aplica măsuri procesuale de constrîngere bănuțului, învinuitului, inculpatului printre care se enumeră și suspendarea provizorie din funcție.
2. Astfel, potrivit art.197 alin.1 Cod de procedură penală: *(1) În scopul asigurării ordinii stabilite de prezentul cod privind urmărirea penală, judecarea cauzei și executarea sentinței, organul de urmărire penală, procurorul, judecătorul de instrucție sau instanța, conform competenței, sînt în drept să aplice față de bănuț, învinuit, inculpat alte măsuri procesuale de constrîngere, cum ar fi: 1) obligarea de a se prezenta; 2) aducerea silită; 3) suspendarea provizorie din funcție; 4) măsuri asiguratorii în vederea reparării prejudiciului cauzat de infracțiune; 5) măsuri asiguratorii în vederea garantării executării pedepsei amenzii.*
3. De asemenea, prezenta sesizare are ca obiect și art.38 alin.1 lit.f) a Legii nr.161 din 18.07.2014 cu privire la administratorii autorizați care stipulează că: „ *(1) Activitatea administratorului poate fi suspendată la decizia Comisiei de autorizare și disciplină prin ordinul ministrului justiției în următoarele cazuri: f) la demersul motivat al procurorului care conduce sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală a administratorului*”.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție.

1. Potrivit art.4 din Constituția Republicii Moldova: „ (1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

2. Conform art.16 din Constituția Republicii Moldova: „(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. (2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială”.
3. Potrivit art.20 din Constituția Republicii Moldova: „(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. (2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție” iar potrivit art.23 din Constituție: „(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.
4. Conform art.23 din Constituția Republicii Moldova: „(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică. (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.
5. Potrivit art.39 din Constituția Republicii Moldova: „(1) Cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor. (2) Oricărui cetățean i se asigură, potrivit legii, accesul la o funcție publică”.
6. Potrivit art.43 din Constituția Republicii Moldova: „(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului. (2) Salariații au dreptul la protecția muncii. Măsurile de protecție privesc securitatea și igiena muncii, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repaosul săptămînal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice. (3) Durata săptămîinii de muncă este de cel mult 40 de ore. (4) Dreptul la negocieri în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sînt garantate”.
7. Conform art.46 din Constituția Republicii Moldova: (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate. (2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire. (3) Averele dobîndite licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobîndirii se prezumă. (4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii. (5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului. (6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat”.
8. Conform art.47 al Constituției Republicii Moldova: „(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzînd hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare. (2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrînețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor”.
9. La fel, țin să menționez că în conținutul hotărîrii nr.26 din 23.11.2010 Curtea Constituțională a indicat expres faptul că pentru a corespunde criteriilor de calitate – accesibilitate, previzibilitate și claritate, norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

10. Într-o altă hotărâre, nr.26 din 27.09.2016, Curtea Constituțională a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca aceasta să corespundă exigențelor de calitate. Textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau a corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile, iar previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.
11. Mai mult, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a subliniat importanța asigurării accesibilității și previzibilității legii, instituind o serie de repere pe care legiuitorul trebuie să le aibă în vedere pentru respectarea acestor exigențe. Astfel, în cauza CEDO „Rotaru vs România” din 04.05.2000 Curtea a statuat că o normă este previzibilă numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate, să își corecteze conduita.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție.

1. La caz, art.197 alin.1 Cod de procedură penală stipulează că competența de aplicare a măsurilor procesuale de constrângere aparține exhaustiv organului de urmărire penală, procurorului, judecătorului de instrucție, sau instanței de judecată. *Alte categorii de organe nu sunt prevăzute.* Totodată măsurile procesuale de constrângere enumerate exhaustiv de art.197 alin.1 Cod de procedură penale conțin printre altele și suspendarea provizorie din funcție. În același timp art.200 alin.3 Cod de procedură penală, stipulează că suspendarea provizorie din funcție o decide o altă instituție decât cele enumerate la art.197 alin.1 Cod de procedură penală, și anume administrația instituției unde activează învinuitul ori inculpatul: „(3) Suspendarea provizorie din funcție o decide administrația instituției în care activează învinuitul ori inculpatul, în condițiile legii, la demersul procurorului care conduce, sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală. Hotărârea administrației instituției de suspendare din funcție poate fi atacată la judecătorul de instrucție”. Respectiv, prima neconcordanță se atestă în privința subiectului care are competența de a soluționa demersul procurorului privind suspendarea provizorie din funcție: instanța de judecată sau administrația instituției unde activează învinuitul, inculpatul.
2. Elucidarea chestiunii invocate mai sus ar putea fi elucidată prin prisma reglementărilor legii speciale care guvernează statutul învinuitului, inculpatului, așa cum a explicat Curtea Constituțională în deciziile sale de inadmisibilitate a sesizării nr.28g/2019 din 25.02.2019 și nr. 170g/2018 din 22.11.2018. Cu toate acestea, prevederile legii speciale ce guvernează statutul învinuitului, inculpatului, nu întotdeauna excelează în claritate, în special: etapa procedurală la care poate fi înaintat demersul de suspendare provizorie din funcție, perioada de suspendare din funcție, organul competent de a dispune suspendarea, căile de atac a deciziei organului care a dispus suspendarea. O astfel de lege ce nu excelează în claritate este Legea nr. 161 din 18.07.2014 privind administratorii autorizați. Unica normă legală din Legea nr.161 din 18.07.2014 este art.38 a legii: „(1) Activitatea administratorului poate fi suspendată la decizia Comisiei de autorizare și disciplină prin ordinul ministrului justiției în următoarele cazuri: f) la demersul motivat al procurorului care conduce sau, după caz, efectuează nemijlocit urmărirea penală a administratorului; (2) Reluarea activității administratorului se dispune printr-un ordin al ministrului justiției, în termen de cel mult 7 zile de la depunerea cererii și a actelor doveditoare privind încetarea motivelor care au determinat suspendarea. (3) În cazul în care reluarea

activității administratorului nu este solicitată în termen de 3 luni de la încetarea motivelor de suspendare, activitatea administratorului încetează potrivit art.39. Într-un termen de 2 ani de la încetarea activității pe acest temei, persoana interesată poate solicita autorizarea pentru activitatea de administrator fără examen de calificare”. În speță, din conținutul normei citate rezultă că suspendarea provizorie din funcție a administratorului autorizat poate fi solicitată de procurorul care conduce sau efectuează urmărirea penală, respectiv doar la etapa urmăririi penale, deși nu este specificat în mod expres acest lucru. Aceasta ar însemna că aplicarea suspendării provizorii din funcție este limitată temporal la etapa procesuală de urmărire penală, și nu este posibilă aplicarea acesteia la examinarea cauzei penale de către instanța de judecată. Or, textul legii nu operează cu sintagma de către procurorul care susține învinuirea în instanța de judecată, ci doar procurorul care conduce sau exercită urmărirea penală. Totodată, organul competent de a decide suspendarea provizorie din funcție este Comisia de autorizare și disciplină a cărei decizie trebuie confirmată prin ordinul ministrului justiției.

3. Spre deosebire de alte legi speciale (cum ar fi art.76 lit.g) Codul muncii, art.24 alin.1 lit.a) , art.24 alin.6 a Legii privind statutul judecătorului, art.55 alin.2 a Legii nr. 158 din 07.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public) care stipulează clar perioada pentru care are loc suspendarea provizorie din funcție, Legea nr.161 din 18.07.2014 privind administratorii autorizați nu prevede perioada maximă pentru care un administrator autorizat ar putea fi suspendat din funcție, ceea ce îngrădește libertatea muncii și dreptul la muncă. Nu reglementează Legea nr.161 din 18.07.2014 nici procedura de păstrare a locului de muncă, or administratorul autorizat conduce procedurile de insolabilitate ale persoanelor juridice private, iar suspendarea provizorie ar însemna fie transmiterea dosarelor altui administrator autorizat, fie blocarea proceselor de judecată, aspect nereglementat de lege în acest sens.
4. Reieșind din circumstanțe expuse mai sus solicit Curții Constituționale verificarea constituționalității prevederilor art.197 alin.1 CPP și art. art.38 alin.1 lit.f) a Legii nr.161 din 18.07.2014 cu privire la administratorii autorizați întrucât în viziunea autorului sesizării acestea contravin articolelor 4, 20, 23, 39, 43, 46, 47 și 53 din Constituție.

F. Lista documentelor relevante.

1. Demersul nr.1436 din 18.09.2020.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării.

Declar pe propria onoare că informațiile ce figurează în prezenta sesizare sunt exacte.

Cazmalî Nicolai

